

BETÆNKNING**Afgivet af Lovudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af vederlagslovens regler om eftervederlag, således at indtægter i eftervederlagsperioden krone for krone bliver modregnet i eftervederlaget.

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai
Medlem af Inatsisartut Justus Hansen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Stine Egede, Inuit Ataatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 24. oktober gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Reglerne om eftervederlag har baggrund i et ønske om at opstille en midlertidig økonomisk sikring af politikernes hidtidige indkomstniveau i en periode efter fratræden af det politiske hverv, hvormed vedkommende får mulighed for at finde anden form for beskæftigelse.

Forslagsstiller mener dog, at de personer, der har indtægter i eftervederlagsperioden, ikke har det samme beskyttelsesbehov, og at der derfor bør foretages modregning i eftervederlaget, hvis man har andre indtægter i denne periode.

2. Gældende regler om eftervederlag i Grønland

Det månedlige eftervederlag sættes som udgangspunkt til samme beløb som den sidste månedsindtægt ekskl. omkostningstillæg som medlem af Inatsisartut. Eftervederlag for medlemmer udbetales i mindst 3 måneder og højst 12 måneder. Der kan ikke ydes eftervederlag i en samlet periode på mere end 12 måneder ad gangen også selvom medlemmets eftervederlagsanciennitet for varetagelse af hvervene som medlem af Inatsisartut og Naalakkersuisut samlet udgør mere end 12 måneder.

Et medlem optjener 1,5 måneds eftervederlag for hvert påbegyndt år, som medlemmet samlet har været medlem af Inatsisartut. Dvs. at et medlem, som har været medlem af Inatsisartut i samlet 3,5 år, vil modtage eftervederlag i 6 måneder. ($1,5 \times 4 = 6$)

For suppleanter, der er indtrådt på ubestemt tid i et medlems sted, ydes ligeledes eftervederlag. Suppleanten ydes 1 dags eftervederlag for hver 8 dage, som den pågældende har haft funktion som medlem af Inatsisartut. Det daglige eftervederlag for suppleanter udgør $1/365$ af en suppleants samlede årlige vederlag ekskl. omkostningstillæg. Suppleanter, der er indtrådt i Inatsisartut for en kortere, på forhånd fastlagt periode, ydes ikke eftervederlag.

Når der én gang er udbetalt eftervederlag for en periode, nulstilles eftervederlagsancienniteten. Hvis et medlem f.eks. har været medlem af Inatsisartut 1998-2002 og igen 2009-2013 har medlemmet allerede modtaget eftervederlag for den første medlemsperiode umiddelbart efter ophøret af denne. Der ydes derfor kun eftervederlag beregnet ud fra den anden medlemsperiode.

3. Eftervederlag i andre lande

2.1. Regler om eftervederlag på Færøerne

På Færøerne optjener medlemmerne af parlamentet eftervederlag med 1 måned per år de sidder i parlamentet, dog minimum 4 måneder, og maksimum 6 måneder.

Ministre der sidder i mindre end 1 år optjener 3 måneders eftervederlag. Ministre der sidder i mere end 1 år optjener 6 måneders eftervederlag.

På nuværende tidspunkt foretages der som udgangspunkt ikke modregning i eftervederlaget ved andre indtægter, hverken for ministre eller parlamentsmedlemmer. Dog modtager en minister, der træder tilbage som minister, men som fortsætter som parlamentsmedlem, honorar som parlamentsmedlem, og forskelslønnen mellem ministerlønnen og som medlem af parlamentet i eftervederlagsperioden. Således foretages det modregning i disse konkrete tilfælde.

Det skal dog tilføjes i forlængelse af dette, at parlamentet har igangsat en pensionsreform, og at der i den forbindelse er udarbejdet en rapport af en ekstern arbejdsgruppe, hvori en af indstillingerne er, at det bliver modregnet i eftervederlaget, hvis man har andre indtægter i eftervederlagsperioden. Parlamentet har dog ikke på nuværende tidspunkt taget stilling til denne problemstilling endnu.

3.2. Regler om eftervederlag i Island

På Island modtager medlemmer af parlamentet som har siddet en periode (4 år) 3 måneders eftervederlag. Om de har siddet i 2 perioder eller mere, modtager de 6 måneders eftervederlag.

Hvis de har anden indtægt i eftervederlagsperioden, bliver indtægten modregnet krone for krone i eftervederlaget.

For en minister er optjeningsperioden dog kortere: de optjener ret til eftervederlag allerede efter 3 måneder. Hvis de har været minister i 1 år eller mere, optjener de ret til 6 måneders eftervederlag. Med hensyn til modregning er reglerne dog de samme som for parlamentets medlemmer: det bliver modregnet krone for krone i eftervederlaget, hvis de har anden indtægt i eftervederlagsperioden.

3.3. Regler om eftervederlag i Danmark

I 2014 opfordrede Folketinget regeringen til at nedsætte en kommission vedrørende den samlede vederlæggelse af borgmestre, regionsformænd, folketingsmedlemmer og ministre. Vederlagskommissionen blev på denne baggrund nedsat sommeren 2014. Formålet ved kommissionen var at sikre en mere tidssvarende vederlæggelse af politikere, samt at sikre gennemsigtighed i reglerne¹.

I januar 2016 fremlagde Vederlagskommissionen sin redegørelse. Kommissionen påpeger, at de på det tidspunkt gældende eftervederlagsordninger er uensartede og uigennemsigtige. På den baggrund foreslår kommissionen, at eftervederlagsordninger i større grad gøre ens for alle politikere. Kommissionen anbefaler, at der fortsat ydes eftervederlag i en begrænset periode, når en borgmester, en regionsformand, et folketingsmedlem eller en minister fratræder det politiske hverv. På baggrund af de særlige forhold, der gælder i forbindelse med varetagelsen af hvervet som minister, adskiller den foreslåede eftervederlagsordning for ministre sig på enkelte områder fra eftervederlagsordningen for de øvrige hverv. Et flertal i kommissionen anbefaler på denne baggrund følgende:

¹ Kommissionen skulle foretage en grundlæggende helhedsvurdering af, om de samlede vederlagsmæssige vilkår for borgmestre, regionsformænd, folketingsmedlemmer og ministre var passende i en nutidig sammenhæng, også set i forhold til den faktiske lønudvikling på det kommunale og regionale arbejdsmarked.

Fra kommissoriet:

"Kommissionen skal foretage en analyse af den samlede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre. Analysen skal omfatte alle elementer i vederlæggelsen, herunder godtgørelser, omkostningstillæg, eftervederlag, pension, modregningsregler, samordningsregler, uddannelsesmidler og den løbende regulering af vederlagene. Kommissionen skal behandle vederlæggelsen af de forskellige hverv i sammenhæng. Kommissionen skal endvidere inddrage oplysninger om vederlæggelsen af andre ansvarsfulde poster i vores samfund.

Kommissionen har til opgave at udarbejde et forslag til, hvordan den fremadrettede vederlæggelse af borgmestre, regionsrådsformænd, folketingsmedlemmer og ministre skal være. Forslaget skal tage højde for den udvikling, der over de senere år har været i politikernes arbejdsvilkår, herunder i forhold til kompleksiteten i arbejdsopgaverne samt i forhold til politikernes ansvar og arbejdsbyrde. Forslaget skal være baseret på et hensyn til gennemsigtighed og åbenhed. Endvidere skal forslaget tage højde for en indbyrdes sammenhæng mellem vilkårene for de forskellige typer af hverv, i den udstrækning det er relevant."

- Borgmestre, regionsformænd og folketingsmedlemmer kan højest modtage eftervederlag svarende til 1 års vederlag. Ministre kan højest modtage eftervederlag svarende til 2 års vederlag.
- Der ydes som minimum eftervederlag svarende til 6 måneders vederlag. Yderligere ret til eftervederlag optjenes forholdsmæssigt ved varetagelse af de politiske hverv inden for en fireårig periode.
- Der ydes som det klare udgangspunkt ikke eftervederlag, hvis en politiker fratræder frivilligt i løbet af en valgperiode.
- Eftervederlag nedsættes med vederlag for et andet politisk fuldtidshverv.
- Der sker herudover modregning i eftervederlag af anden indkomst. For ministre modregnes dog indtægter fra andre offentlige hverv i eftervederlag, der ydes efter 1 år.

Et mindretal i kommissionen har ikke kunnet tilslutte sig kommissionens anbefalinger, og har således foreslået følgende ændringer i forhold til flertallets anbefaling:

- Borgmestre, regionsformænd, folketingsmedlemmer og ministre kan højest modtage eftervederlag svarende til 2 års vederlag.
- Fuld modregning af anden indkomst i eftervederlagsperioden.

På baggrund af redegørelsen blev der i 2017 vedtaget ændringslove til de to love, som regulerer vederlæggelsen af henholdsvis folketingsmedlemmer og ministre.² Med hensyn til eftervederlag, indeholdt ændringslovene en nedsættelse af mindsteperioden for eftervederlag for tidligere folketingsmedlemmer og ministre til 6 måneder. Tidligere har minimumsperioden for eftervederlag til folketingsmedlemmer været 12 måneder, og for eftervederlag til ministre har den været 18 måneder. I forslagene har man valgt at bibeholde den allerede eksisterende maksimumsperiode for eftervederlag på 24 måneder for folketingsmedlemmer og 36 måneder for ministre. Derudover har man også valgt at bibeholde, at der sker modregning for eventuelle lønindtægter og pension m.v. fra dag 1. Tilsvarende har man også valgt at beholde at der ikke sker modregning for indtægter op til 100.000 kr. (139.446 kr. i oktober 2018-niveau) i de første 12 måneder.

Hvis der samtidig med udbetaling af eftervederlag som forhenværende folketingsmedlem også sker udbetaling af ministereftervederlag, sker der ikke modregning i folketingseftervederlaget, men i ministereftervederlaget.

Blandt de indtægter der ikke medfører nedsættelse af eftervederlaget er kapitalindkomst, underholdsbidrag, ægtefællepensioner samt sociale ydelser i bred forstand.

² Lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1426 af 8. december 2017, §§ 108 og 109 og lov om vederlag og pension m.v. for ministre, jf. lovbekendtgørelse nr. 939 af 16. juni 2017, §§ 2 og 3

Udvalgets bemærkninger og indstillinger

Udvalget finder grund til at bemærke at udvalget er af den opfattelse at det foreslåede først skal træde i kraft i forbindelse med førstkommende valg, således at det ikke griber ind i allerede etablerede retigheder.

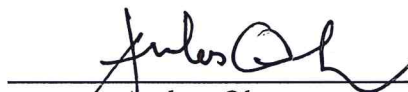
Et enigt udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

Samtidig **opfordrer** et enigt udvalg til, at beslutning vedr. ændringer af vore vederlagsforhold m.v. i fremtiden så vidt muligt træffes på baggrund af indstilling fra en uvildig, sagkyndig arbejdsgruppe, og at lovforslag til gennemførelse af sådanne ændringer fremsættes af Forretningsordensudvalget, hvori samtlige partier er repræsenteret.

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 2. behandling.

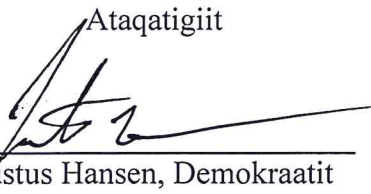
Sofia Geisler
Næstformand, Inuit
Ataqtigiit

Anders Olsen
Formand, Siumut

Aleqa Hammond, Nunatta
Qitornai

Justus Hansen, Demokraatit

Stine Egede, Inuit
Ataqtigiit